

DEBRECZEN

Déli Hirlap

Előfizetési ára:
 Negyedévre 15 K
 Félévre 30 K
 Egész évre 60 K
 Egy szám 20 fillér

Felelős szerkesztő:
NEMÉNY VILMOS

Kiadja: a Hajdúmezei Nyomda-
 és Lapkiadó-Vállalat.

Megjelenik naponta délben
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Darabos-utca 7. szám
 Telefon 4-12.

Országszerte sztrájkolnak Németországban

Budapest, febr. 27.
 Erfurtból jelentik: Ma reggel óta a városban minden munka szünetel. Az elektromos művek sztrájkja folytán a város világitás nélkül maradt, a közuti vasut nem közlekedik. A munkások főbb követelése a következők: munkástanácsok felállítására, a bányák és egyedárusítási üzemek azonnali államosítása, a parancsnoki hatalom helyreállításáról szóló rendelet visszavonása, a munkás és katonatanácsok feltétlen előismerése. A rendet és a nyugalmat idáig nem zavarták meg. A kormánycsapatok tegnap este ugyan elhagyták Góthát, de a középnevet bányavidék munkásainak érdekében a sztrájk tovább tart.

Budapest febr. 27.
 Drezdából jelentik: A szász főváros munkássága nem csatlakozott a Lipcsében proklamált sztrájkhoz. Szászország legnagyobb részében azonban minden munka szünetel. A sztrájk Szászország határain túl már a poroszországi Sachsen-tartományra is kiterjed. Kétségtelenül megállapítható, hogy a proletáriátus egyre inkább a lipcei független szocialisták befolyása alá kerül. Az egész országra kiterjedő általános sztrájk kihirdetése mára várható.

BOLOGNA TÜNTET A SZOVJETKORMÁNY MELLETT

Budapest, február 27.
 Zürichből jelentik: Seratti szocialista vezér kiszabadulása alkalmából Milánóban, de különösen Bolognában nagy tüntetéseket rendezett a munkásság. Bologna utcáin negyvenezer munkás vonult fel; követelte a szocialista program azonnali megvalósítását és éltette az orosz szovjetkörtársaságot.

Károlyi Mihály Szatmáron

Szatmár febr. 27.
 Károlyi Mihály köztársasági elnök Nagy Vince belügyminiszter, Böhm Vilmos hadügyminiszter és a Székely Nemzeti Tanács több tagjának kíséretével szombaton Szatmárra utazik, ahova este

a rendes személyvonattal fog megérkezni.

Szatmár, febr. 27.
 Kossaczky László kormánybiztos irányításával a városi közönsége nagyszabású előkészületeket tesz a szombaton ideérkező Károlyi Mihály elnöknek és kíséretének fogadására.

SZLAVONIA IS SZTRÁJKOL A SZERBEK ELLEN

Budapest, február 27.
 Triesziből jelentik: Ujabban érkezett jelentések megerősítik azt a hírt, hogy Szlavóniában a sztrájkmozgalmak egyre terjednek. E mozgalom politikai jellegű és az a célja, hogy a szerb megszállás ellen tiltakozzék. A helyzet Szlavóniában napról-napra kiélesedik.

Albán követelések a békekonferencián

Budapest, febr. 27.
 Bukarestből jelentik: A békekonferencián étként visszhangot keltett az az albán kérdések tárgyalása. Az albánok kéri a Montenegrohoz csatolt területeket a

londoni konferencia határozataiképen.

Kéri a Szerbiához és Görögországhoz csatolt területeket. Az albánok azt állítják, hogy mind ezeken a területeken a lakosság nagy többsége albán. — Hasonlóképpen kéri a központi hatalmak által tönkretett falvak újjáépítését.

Bűnügyi eljárás P. Nagy Zoltán zenetanár ellen

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes a város közönsége előtt, hogy a még a most elhalálozott Simonffy Emil életében kérdés tárgyává tetetett, hogy a szabadságra ment igazgatónak ki legyen a városi közgyűlésben utóda. A városi közgyűlésen, mint a Zenede felügyeleti hatóságában szóba került az ügy és Jánosi Zoltán felszólalásában megállapította, hogy Simonffy Emil igazgatót méltatlanul támadják, mivel utódjául már most protegálják P. Nagy Zoltán zenetanárt, pedig ő P. Nagy Zoltánt a Városi Zenede igazgatói tisztére alkalmatlannak tartja és ezt az álláspontját tárgyilagossá indokokkal támogatja. P. Nagy Zoltánnak azonban nem tehető ez az objektív kritika, úgy találta, hogy az igazgatói állásra törő ambícióit az közelről érinti, ezért a nyilvánosság előtt az ideális lelkű Jánosi Zoltánt az olvasó közönség megbotránkozására súlyosan megtámadta, megvádolta újságcikkében és nem álltotta róla többek között azt irni, hogy Jánosi Zoltánt a közügyekben nem a közérdek vezeti. A súlyosan megtámadott Jánosi Zoltán a független magyar bírósághoz folyamodott elégtételért, a per folyamataiban van és remélhetőleg rövidesen lezár a rágalmazóra az igazságszolgáltatás karja.

P. Nagy Zoltán azonban nem tudta megvárni ügyében az igazságszolgáltatást, és a mult hóban egyik zenebizottsági ülésen ismét súlyosan megvádolta Jánosi Zoltán államtitkárt és támadásában oda konkludált, hogy a Városi Zenede kulturintézménye a „haragos államtitkár” „céltablejtája” lett.

A súlyos indokolatlan támadásról tudósít szerzőnk a magyar

URANIA

Csütörtökön
Paul Wegener és Lyda Salmonova
 főszereplésével
A hameleni pathányfogó.
 Mesejáték 5 felvonásban.

APOLLO

Csütörtökön
Bernstein Henry
 drámája

Baccanti

4 felvonásban
 Főszereplő:
Várkonyi Mihály.

ARANY KIRÁLY

Csütörtökön
Manda Sora
 főszereplésével

1919. február 28.

Kulánca
 Filmjáték 4 felvonás.

A hírt

Vígjáték 3 felvonásban
 Minden előadások 5 és 10 fillérkor kezdődnek.

elügyminiszter is, aki nyomban elhívta a debreceni államügyészséget, hogy P. Nagy Zoltán ellen a Jánost Zoltán újabb megrágalmazása miatt haladéktalanul tegye folyamatba a megtorló eljárás. Az államügyészség intézkedésére a rendőrség február hó 27-re idézte maga elé P. Nagy Zoltánt.

A városi Zenede tanári kara is állást foglalt P. Nagy Zoltán ellen. A tanári kar nem engedte meg, hogy a városi Zenede elhunyt érdemes igazgatójának: Simonffy Emilnek koporsójára küldött koszorúhoz hozzájáruljon. A tanári kar ugyanis úgy volt meggyőződve, hogy P. Nagy Zoltán üldözte méltatlanul Simonffy Emilt, mert az állására törtéteit. Sőt fogadalmat tett a tanári kar arra is, hogy Simonffy Emil iránti becsülésnek kifejezést adandó, nem fog P. Nagy Zoltánnal együtt dolgozni és a Városi Zenedéből való eltávolítását követeli. Minthogy pedig tudomására jutott a tanári karnak, hogy P. Nagy Zoltán minden követ megmozdít a zenedei igazgatói állás elnyerése érdekében, egyértelműleg kimondotta, hogy beadványt fordul a városi tanácshoz, amelyben kijelenti, hogy P. Nagy Zoltánban a tanárok zsarnokát látja, vele nem hajlandó együtt működni s amennyiben a kérdék sérelmére mégis vele töltenék be az igazgatói állás, valamennyien otthagyják tanári állásukat.

Mi a magunk részéről ehhez a mozgalomhoz csak azt a megjegyzést fűzzük, mikép lehetetlen, hogy a zenede igazgatói állásának betöltésénél a zenedei tanári kar kívánsága figyelmen kívül hagyassék és olyan egyén nevezessék ki igazgatónak, aki iránt a tanári kar szimpátiát nem érez. P. Nagy Zoltán nem remélt kinevezése erre a kulturintézményre ilyen körülmények között csak újabb, nem kívánatos belháborút jelentene.

A német kormány nem interveniál Münchenben

Budapest febr. 27

Münchenből jelentik: A katalom jelenlegi birtokosai azzal a kéréssel fordultak a birodalmi kormányhoz, hogy ne avatkozzon bele Bajorország ügyeibe. A Vorwärts szerint a kormány meg van győződve, hogy Bajorországban a rendezett viszonyok hamarosan helyreállanak s így nem is gondol arra, hogy interveniáljon.

Münchenben az összes gyárak, üzletek zárva maradtak, közúti vasút sem közlekedik. A tanácsok kongresszusán tegnapi viharos jelenet játszódott le. Mikor Miskam az Auer elleni merényletről beszélt, viharos közbeszólások szakították félbe: Hol a tettes? Hát ezért a gyilkosságért nem veszték tuszokai?

Miskam a támadásra kijelentette, hogy a tettes nem kommunista, hanem a munkástanács tagja. Az Auer elleni merénylet értelmi szerzőjét a forradalmi munkástanács egyik tagjának személyében, hír szerint, lefotóztatták.

Hablógyilkossági kísérlet egy ékszerészüzletben

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő rablógylkossági kísérlet történt mára virradó éjjelen az Attila-utcán, Szendrei Géza 23 éves fiatal ember megkísérelte Kovács Lajos ékszerészt és többször úgy fejbe vágta, hogy Kovács fején 8 cm. széles súlyos sebet ejtett.

Kovács Lajos a leszerelés után az Attila-utcában nyitotta meg ékszerüzletét. Minthogy azonban nappal a bevöközönsséggel volt elfoglalva, esténként is ottmaradt üzletében és végezte munkáját. Barátai, köztük Szendrei is, többször feike-

resték ilyenkor és beszélgetéssel töltötték az estét.

Tegnap este is elment Szendrei az üzletbe. Kovács bebocsátotta és utánna lehuzta a rollót. Szendrei kiválasztott 2200 korona értékű ékszer, majd pedig tovább folytatta a beszélgetést, miközben Kovács állandóan dolgozott.

Egyszerre Szendrei egy magával hozott vágó kést többször rácsúszott Kovács fejére, amitől az azonnal összeesett. Kovács azonban erős szervezett ember lévén, hirtelen magához tért, felállt, de csakhamar székere roskadt. Szendrei erre rátért, de Kovács a következő pillanatban oly erővel ütötte fej Szendrei állát, hogy az megtáncorodott és elbukott. Kovács erre összeszedte minden erejét, az ajtóhoz rohant, felolta a rollót és segítségért kiáltott. Abban a pillanatban haladt el az ajtó előtt egy katonai járó, amely Szendreit lefotóztatta és a csendőrségi fogdába szállította.

Kétszáz zilahi polgárt lemészároltak a románok

A menekülő város

(Saját tudósítónktól.) Saját hazájában buldosóvá lett egy virágzó magyar varozka lakossága. Az elmenekülteket kétszáz lemészárolt polgártársuk halálhőrgése kíséri, — a románok célt értek, Zilah városában ma egyetlen magyar ember sem található.

Tegnap éjjel a munkástanács ülésére hozta meg a szörnyű hírt Csóka főjegyző, polgármesterhelyettes. A munkástanács azonnal intézkedett, hogy a hajnalra Debrecenbe érkező első Zilahi menekült vonatot meleg étel várja.

Hajnali fél ötör érkezett meg Nagykaroly felől a menekültek vonata. Riedwald István Zilah város tanácsnoka vezette a menekülteket, akiket a nagyallozáson Csóka polgármester helyettes, Harsányi rendőrkapitány, R. Kiss rendőrfogalmazó, a munkástanács megbízásából Török Gábor, Páll János és a szociáldemokrata párt öt notagja fogadott. A bizottság lefoglalta a menekültek számára azt a kéysen lévő meleg ételt, amit a Salvator-kórház rendel katonák számára, mivel a katonák úgy sem érkeztek meg.

Szívszaggató jelenetek között szállott le a hihetetlenül zsúfolt vonatról mintegy ezeröt száz menekült, elfogyasztották a szeretettel kínált gulyást és teát és mintegy négyszáz menekült hátrahagyásával továbbutaztak Budapest felé. Utközben hajdumegyei községekben még számosan fognak leszállani, kiknek a megyében rokonságuk van.

Amit a menekültek elbeszélnek, meghalad minden emberileg elkép-

zelhető. Elmondásuk szerint mikor vasárnap nyolczvan székely katona kiverte a románokat Zilahról, a román katonák a város környező magaslatoakra vonultak föl és három nappal ezelőtt nehéz ágyukkal löni kezdték a várost. Az első lövés a református kollegium homlokzatáról lesodorta a magyar cimert. A legtöbb lövés a református templomot és nagyobb középületeket érte és számosan a polgári lakosság közül áldozatul estek a gránát-szilánkpknak. A csekélyszámu magyar katnasság erre elhagyta a várost, hogy bevárja, míg erősítés érkezik.

Tegnapelőtt délután erősebb román járó vonult be Zilahra és mindenkit, akit az utcán megalótt talált, irgalmatlanul lemészárolt. Asszonyok, gyermekek estek nagyrészt áldozatul a barbár kegyetlenségnek. A menekültek, akik erre a rémes kegyetlenségre fejüket veszve mindenüket hátrahagyva, nyomban gyalog elhagyták a várost, azt hiszik, hogy mintegy százötven — kétszáz Zilahi lakost koncoltak föl a románok.

A Debreczenben maradt menekülteket hajnalban ideiglenesen a honvédlaktanyában helyezték el. Munkatársunk ma délelőtt kint járt a laktanyában. Szíveitépően, lélekbemarkolóan megdöbbentő látványt nyújt a laktanyának az a szárnya, melyben a menekülteket elhelyezték. Munkásasszonyok, urindok bujnak egymáshoz, kisgyermek anyjuk szoknyájához szorulnak éhes csecsemők siránkozni.

Beszéltünk Riedwald István Zilahi tanácsnokkal, aki kérdéstünkre elmonta, hogy a zilahi lakosság helyzete január tizenkettedike óta, mióta a románok a várost birtokukba vették, több mint tarthatat-

lan volt. Nyomban bevonulásuk után öt és még számos polgárt lefotóztatták a románok, börtönbevetették és reggeltől estig a legbarbárabb módon megkínálták, megpofozták és puskatussai agybafoibe verték. Ők este szabadonbocsátották, mert testvérei életükkel vállalták érte kezesseget. A közgazgatást nem vették át a románok, de vandál módon kegyetlenséggel a lakosságot. Aki nem tetszett nekik, legabratlanul megpofozták. Maga a román lakosság is ütközött a kegyetlenségek ellen.

A románok levetkőztek után igyuzni kezdték a város számos középület romokban hever. Az égyuzásban mintegy ötred-hatvan zilahi lakos pusztult el.

Tegnapelőtt délután, mikor a város román bevonulás kezdődött, a lakosság gyalog menekült Zilahról Szilágysomlyóra és onnan tovább vonaton Debrecen felé.

Ma a délutáni órákra újabb menekült vonat van kelteve. Délelőtt 10 órákor Pető kormánybiztos helyettes, Csóka polgármesterhelyettes Harsányi rendőrkapitány és Biró Jenő, a népjóléti bizottság vezetője megbeszélést tartottak és úgy határoztak, hogy a menekülteket a honvédlaktanyában és a Pavillonlaktanyában helyezik el. Élelmezésükről egyelőre a katona-ság gondoskodik, a gyermekeket a város látja el tejjel. Amennyiben szükséges, ruházati cikkekről is gondoskodnak számukra.

Zilahon a legújabb értesülés szerint az a helyzet, hogy a városban sem magyar, sem román lakosság nincs. A magyarok a várost körülvevő magaslatoz nyugati a románok a keleti részen helyezkedtek el, a városba csak járóroket küldenek ki s a járórok között állandóan folyik a harc.

HIREK

SEGITSÜNK A ZILAHAI MENEKÜLTEKEN !!

A Debreczeni Déli Hírlap szerkesztősége gyűjtést indít a szegénysorsu, mindenüktől megfosztott zilahi menekültek fölsegítésére, elsősorban pedig a kis gyermekek tejjel való ellátására. Hiszünk, hogy a debreceni közönség meleg szeretettel fogja fölkarolni szorencsétlen honfitársaink ügyét.

Pénzadományokat átvesz a Debreczeni Déli Hírlap szerkesztősége: Darabos-utca 7.

Az adományokat hírlapilag nyugtázzuk.

— Román országgyűlési képviselő Debreczenben. Szatmárról jelentik: Vasárnap délelőtt a demarkációs vonalon álló csapataink egyik járóro Szatmárra kísérte C. Fortunescu román országgyűlési képviselőt és feleségét. A rendőrségen dr. Nagy József h. főkapitány halgatta ki őket. A képviselő előadta, hogy ő Romániában magyarbarát politikát folytatott és emiatt az utóbbi napokban mene-

Apró hirdetések

egyszeri közlésre 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. — Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona minden további szó 30 fillér, Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Ajánlat

Földbérlet

állomáshoz kövesuton 5 kilométerre 91 hold fekete-föld, urilakás, cselédlakások gazdasági épületek, tavaszi vetőmaggal azonnali átvételre kiadó. Dezső, Maróthy-utca 19.

Eladó ház

Nap-utcán csinos családi ház májusi beköltözésre eladó. Dezső, Maróthy-utca 19. sz.

Eladó ház

Péteria-részen vendéglő és fűszerüzlettel sarokház azonnali átvételre eladó. Dezső, Maróthy-utca 19.

Eladó ház

Maróthy-utcán 2 rendbeli családi ház májusi beköltözésre eladó. Dezső, Maróthy-utca 19.

Széchenyi kertben

2 szobás új ház, veteményes és gyümölcsösrel májusi beköltözésre eladó. — Dezső, Maróthy-utca 19.

Földbirtok

60 hold kitűnő szántóföldes tanyabirtok Hortobágy mellett eladó. Dezső, Maróthy-utca 19.

Családi ház

a Csillag-utcán jutányos áron eladó. Cim a kiadóban.

Tűzifa

Száraz, felvágva és hazaszállítva jutányos áron kapható Agárdi-u. 6.

NAPONTA friss sonka

és felvágottak valamint cukorkák mindenféle csemege áruk, **jutányos áron beszerezhetők**

Horovitz Ernő

csemege üzletében. DEBRECZEN, SZENT ANNA-UTCA 13. SZÁM ALATT. (Ipar-bank palota)

Elektromotorok

minden nagyságban azonnal raktárról szállíthatók. Villanymotorokat becsereélünk

Elekes és Társa

okl. gépészmérnökök

Budapest, VI., Eötvös-utca 44. sz.

Telefon 102-24 és 61-25.

Szőlőbirtokosok

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézségekre, lássa el magát minden szőlőbirtokos idejekorán **szőlőkötőző**

PAPIRZSINEGGEL

Kérjen mintát és árajánlatot

Papiráru Gyári és Kereskedelmi r.-t.

Budapest, VII. Rákóczi-ut 6. TELEFON 83-63

Sürgőnycim: Papirtexsil.

Dr. Szatai

Első jogiszeminárium

Debrecenben.

Előkészítő és rekapituláló kurzusok, alapvizsgákra és szigorlatokra. A legmegbízhatóbb jegyzetek kikölcsonzése vidékre is. Tankönyveket vesz és elad. Minden felvilágosítást meg ad a Szinbazi Figaró képes hetilap szalonja a ref. egyház bérpalotájában.

Viszketegség?

Viszketegséget, sömört, rüht a leggyorsabban elmulasztja a dr Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

Skaboform — kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet dr Flesch-félt kérjünk. Próbátégely 4.— K, nagy tégely 6 K, családi adag 15 K. Debreczen és vidékére főraktár Reichard Sándor „Csillag” gyógyszerháza Debreczen, Árpád-tér 1. Vételnél a Skaboform védjegyre ügyelni!

ZONGORÁK

elsőrendű gyártmány nagy választékban kaphatók:

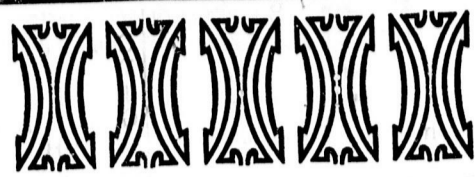
SCHMIDT S.

zongoragyártásban.

Makulatur papíros lecsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

Márczius hó 15-étől kezdve minden vasárnap 16 oldalon negyedrért alakban megjelenik a

FÁKLYA

szociális irányu hetilap

Felelős szerkesztő:

Dr. FRÁTER LAJOS

Kiadja:

Hajdumegyei Nyomda és Lapkiadó-Vállalat

Előfizetési ár:

Negyedévre 12 korona.
Egy szám ára 1 korona.

Kapható lesz az összes dohány-tözsdekben, a lapelárusítóknál és a kiadóhivatalban: Darabos-u. 7. TELEFON 4-12. szám.

